

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Airijos ankstyvojo ugdymo įstaigų veiklos vertinimo patirtis

Dr. Rima Zablackė,
NŠA Švietimo politikos analizės skyrius
2019–10–09

Arijos ankstyvojo ugdymo ypatumai...

- Ankstyvojo ugdymo įstaigos yra privačios. Steigėjai – bažnyčia, privatūs asmenys arba bendruomenė.
- Valstybė finansuoja tik 3 val. per dieną vaikų ugdymo.
- 2018/2019 m. m. šalyje veikė 4 179 ankstyvojo ugdymo įstaigos.
- Jas lankė 104 954 vaikų.
- Apie 60 proc. įstaigų yra mažos, jose veikia 1–2 ugdytinių grupės.
- Daugumos vaikų, lankančių ankstyvojo ugdymo įstaigas, amžius 3–4 metai.
- Didžiulė ugdymo programų, metodikų, filosofijų, valdymo ir pajėgumų įvairovė.

Ankstyvojo ugdymo inspektavimo kontekstas...

- Inspektavimas šiame ugdymo lygmenyje pradėtas tik **2016 m.**
- Ankstyvojo ugdymo įstaigas vertina **17 etatinių inspektorių.**
- Iki šiol **įvertintos 2 165** (apie 50 proc.) įstaigos.
- Stebimos ir vertinamos tik **3 ugdomosios veiklos valandos**, kurias finansuoja valstybė, grupėse, kuriose ugdomi ne jaunesni nei **2 m. 8 mėn. vaikai.**
- Inspektorių skaičius ir vertinimo trukmė priklauso nuo vertinamos įstaigos dydžio. Dažniausiai vertina **1 inspektorius**, įstaigoje vertinimo vizito metu praleidžia **4–5 valandas.**

Ankstyvojo ugdymo inspektavimo paskirtis

- **Išryškinti aukštos kokybės ankstyvojo ugdymo svarbą** formuojant pagrindą mokymuisi visą gyvenimą ir padedant vaikams plėtoti savo potencialą dabar ir ateityje.
- **Skatinti ankstyvojo ugdymo įstaigų veiklos kokybės tobulinimą** teikiant paramą joms ir patarimus pedagogams, kaip vaikų mokymosi patirtys ir pasiekimai gali būti plėtojami ir gerinami.
- **Papildyti kitas, jau priimtas, nacionalines priemones**, skatinant nuolatinį ankstyvojo ugdymo kokybės tobulinimą.
- **Skatinti ankstyvojo ugdymo įstaigų įsivertinimą.**
- **Užtikrinti**, kad vaikams, lankantiems ankstyvojo ugdymo įstaigas, **suteikiamas aukštos kokybės ugdymas.**
- **Suteikti visuomenei informaciją** apie ankstyvojo ugdymo įstaigų kokybę.

Pagrindinis dėmesys – proceso kokybei ...

Vaikų gerovės, mokymosi ir raidos skatinimas, ypatingą dėmesį kreipiant į:

- **Santykius** – tarp tėvų, darbuotojų, vaikų
- **Sąveikas** – prasmingos, įvairios, įgalinančios
- Stipraus visų vaikų **identiteto ir priklausymo grupei jausmo** kūrimą
- **Pedagogiką** – ugdymo programa, strategijos, vertinimas, dokumentavimas
- Profesionalaus ir refleaktyvaus **suaugusiojo vaidmenį** grupėje
- **Pedagogų profesinį pasirengimą ir tolimesnį kvalifikacijos tobulinimą**

Vertinamos įstaigos veiklos sritys

- Inspektavimo metu vertinamos **4 įstaigos veiklos sritys** ir 20 jų rezultatų. Iš viso naudojami 125 rodikliai.
- Kiekviena iš 4 veiklos sričių yra įvertinama 5 balų skalėje :
 - **puikiai** (*excellent*),
 - **labai gerai** (*very good*),
 - **gerai** (*good*),
 - **neblogai** (*fair*),
 - **blogai** (*poor*).

1 sritis

Vaiko mokymąsi ir
raidą skatinančio
konteksto kokybė

The **atmosphere** and organisation of the setting nurtures children's learning and development and support the inclusion of all children

Relationships are warm, responsive, respectful and reciprocal

Children's **sense of identity and belonging** is nurtured

Area 1 - Quality of context to support children's learning and development

Outcome	Signposts for Practice: Consider the extent to which...
1. The atmosphere and organisation of the setting nurtures children's learning and development and supports the inclusion of all children	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="601 386 1735 429">■ A caring ethos and a warm, affirming atmosphere are evident<li data-bbox="601 482 2020 582">■ Routines and procedures consistently promote children's physical, social and emotional security, together with their learning and development<li data-bbox="601 635 1982 735">■ It is evident that children are active agents in choosing and organising their learning and development activities<li data-bbox="601 788 2002 888">■ Snack/meal time is seen as a social occasion and an opportunity to promote well-being and a healthy lifestyle<li data-bbox="601 941 1982 1041">■ Children are supported to become confident and independent in managing their own self-help and self-care needs<li data-bbox="601 1093 2040 1193">■ Times of transition within the setting support positive learning experiences for children<li data-bbox="601 1246 2033 1346">■ Transitions within the setting are managed effectively and promote continuity in learning throughout the day

2 sritis
Vaiko mokymąsi
ir raidą
skatinančių
procesų kokybė

Provision is informed by *Aistear, the Early Childhood Curriculum Framework*

Information about the children's development informs next steps in learning

High quality **interactions** with children are facilitated

The **environment and resources** support children's learning and development

Play is central to children's learning and development

Emergent **language, literacy and numeracy skills** are fostered

Provision for **children's learning and development** is closely aligned to **their interests and developing capabilities**

Children learn in an **inclusive environment**

3 sritis
Vaiko mokymosi
patirčių ir
pasiekimų kokybė

Children demonstrate **engagement and enjoyment in their learning** and a positive sense of **well-being**

Children experience and achievement are developing through their **learning experiences**

Children are developing a **sense of identity and belonging** and **personal and social skills** to support their learning and development

Children **communicate** their experiences, thoughts, ideas and feelings with others in a variety of ways

Children make sense of their world by interacting with others and the environment through **playing, investigating and questioning**

4 sritis
Vadybos ir
mokymosi
lyderystės kokybė

Planning, review and evaluation are informed by *Síolta, the National Quality Framework for Early Childhood Education*

Management in the setting provide for a high quality learning and development experience for children

Clear channels of **communication** are fostered between the early years setting, parents, families and children

Transitions into, from and within the setting are managed effectively to support children's learning and development

Inspektavimo stebėjimas

- Įstaigoje veikia 1 grupė, kurią lanko 21 vaikas.
- Ugdytinių amžius nuo 2,5 iki 5 m.
- Dirba 4 darbuotojai.

Inspektavimo eiga

Prieš inspektavimo vizitą:

- **Pranešimas apie būsimą vertinimą** – ne mažiau nei 48 val. prieš vertinimo vizitą.
- **Dokumentų analizė** – programa, planavimo dokumentai, vaikų pasiekimų ir pažangos stebėjimo dokumentai, dienos tvarkė.
- **Susitikimas arba pokalbis telefonu** su įstaigos vadovu, informuojant apie vertinimo eigą, struktūrą, trukmę.

Per inspektavimo vizitą:

- **Susitikimas prieš stebėjimą** – aptariamas stebėjimo planas, darbotvarkė, įstaigos ypatumai.
- **Veiklos stebėjimas ugdymo aplinkose** – vertinamos ugdomosios veiklos, ugdomosios aplinkos, darbuotojų ir vaikų sąveika, dokumentai.
- **Su vertinimu susiję susitikimai** – pokalbis su įstaigos darbuotojais ar kitais suinteresuotais asmenimis gali vykti ir prieš vertinimo vizitą, ir jo metu.
- **Dokumentų analizė** – inspektoriai vertina tuos dokumentus, kuriuos įstaiga nuosekliai kuria ir saugo.

Po inspektavimo vizito:

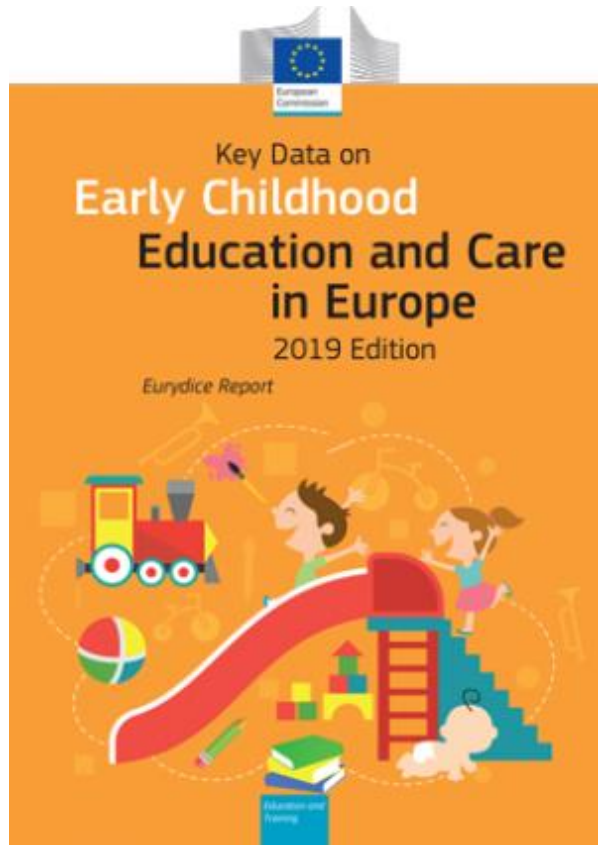
- **Susitikimas suteikti grįžtamąjį ryšį** – po stebėjimo inspektorius supažindina įstaigos personalą su preliminariomis išvadomis.
- **Vertinimo ataskaitos parengimas** – priminės išvados pateikiamos vertinimo vizito pabaigoje, per 90 dienų po vertinimo vizito parengiama išsami ataskaita.
- **Vertinimo ataskaitos publikavimas** – galutinis ataskaitos variantas yra skelbiamas viešai, Departamento tinklapyje.

Pakartotinis inspektavimas

Planuojama, kad:

- Bus atliekamas praėjus **2–3 metams** po priminio vertinimo.
- Bus vertinama, **kokia pažanga padaryta** įgyvendinant rekomendacijas.
- Pakartotinio inspektavimo ataskaita taip pat **bus publikuojama viešai** Departamento tinklapyje.

Daugiau informacijos apie ankstyvąjį ugdymą Europos šalyse galima rasti naujausiuose *Eurydice* tinklo leidiniuose

<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5816a817-b72a-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-102611557>